

Kombinatorikus optimalizálás

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek, Farkas-lemma

2023. március 21.

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása

$$-x + y + 3z + 4t = -1$$

$$2x - 3y + 7z - 7t = 1$$

$$x + 2z - t = 6$$

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

$$\begin{aligned} -x + y + 3z + 4t &= -1 \\ 2x - 3y + 7z - 7t &= 1 \\ x + 2z - t &= 6 \end{aligned}$$

x	y	z	t	
-1	1	-3	4	-1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

x	y	z	t	
-1	1	-3	4	-1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

x	y	z	t	
-1	1	-3	4	-1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.

x	y	z	t	
-1	1	-3	4	-1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6
1	-1	3	-4	1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
2	-3	7	-7	1
1	0	2	-1	6
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	-1	1	1	-1
0	1	-1	3	5

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	-1	1	1	-1
0	1	-1	3	5

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.
- ▶ (csupa0 sort elhagyunk.)

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	-1	1	1	-1
0	1	-1	3	5
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	-1	1	1	-1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	-1	1	1	-1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	-1	1	1	-1
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	0	0	4	4

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

x	y	z	t	
<u>1</u>	-1	3	-4	1
0	<u>1</u>	-1	3	5
0	0	0	4	4

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorkvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA) kapunk.

LA:

1. Miben sor első nemnulla eleme egy (vezér)egyes.
2. minden vezéregyes feletti sorban van a vezéregyestől balra vezéregyes.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	0	0	4	4
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	0	0	$\boxed{1}$	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA) kapunk.

LA:

1. Miben sor első nemnulla eleme egy (vezér)egyes.
2. minden vezéregyes feletti sorban van a vezéregyestől balra vezéregyes.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	0	0	$\boxed{1}$	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA) kapunk.

LA:

1. Miben sor első nemnulla eleme egy (vezér)egyes.
2. minden vezéregyes feletti sorban van a vezéregyestől balra vezéregyes.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	-4	1
0	$\boxed{1}$	-1	3	5
0	0	0	$\boxed{1}$	1
$\boxed{1}$	-1	3	0	5
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorkvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA) kapunk.

x	y	z	t	
<u>1</u>	-1	3	0	5
0	<u>1</u>	-1	0	2
0	0	0	<u>1</u>	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA), majd redukált lépcsős alakot (RLA) kapunk.

RLA: LA + vezéregyes felett csak 0 áll.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	-1	3	0	5
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1
$\boxed{1}$	0	2	0	7
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA), majd redukált lépcsős alakot (RLA) kapunk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	0	2	0	7
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorkvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA), majd redukált lécsős alakot (RLA) kapunk.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	0	2	0	7
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1

$$\begin{array}{l} z \in \mathbb{R} \text{ tetsz.}, \\ x = 7 - 2z \\ y = 2 + z \\ t = 1 \end{array}$$

A RLA-ból minden megoldás kiolvasható: a szabad paraméter(ek) értéke tetszőleges, a vezéregyeseknek megfelelő ismeretlenekhez pedig egy-egy értékadó egyenlőség tartozik.

Szabad paraméter: ismeretlen, amihez nem tartozik vezéregyes.

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorokvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA), majd redukált lépcsős alakot (RLA) kapunk.

A RLA-ból minden megoldás kiolvasható: a szabad paraméter(ek) értéke tetszőleges, a vezéregyeseknek megfelelő ismeretlenekhez pedig egy-egy értékadó egyenlőség tartozik.

x	y	z	t	
$\boxed{1}$	0	2	0	7
0	$\boxed{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\boxed{1}$	1

$$\begin{aligned} z &\in \mathbb{R} \text{ tetsz.}, \\ x &= 7 - 2z \\ y &= 2 + z \\ t &= 1 \end{aligned}$$

Lineáris egyenletrendszerek (ismétlés)

Lin. egyenletrendszer megoldása : kibővített együtthatómátrixszal.

Gauss-elimináció: elemi sorkvivalens átalakításokkal elimináljuk az egyes ismeretleneket.

x	y	z	t	
$\mathbb{1}$	0	2	0	7
0	$\mathbb{1}$	-1	0	2
0	0	0	$\mathbb{1}$	1

- ▶ Sort nemnullával végigszorozunk.
- ▶ Sor λ -szorosát másik sorhoz adjuk.
- ▶ Sorokat felcserélünk.

Előbb-utóbb lépcsős alakot (LA), majd redukált lécsős alakot (RLA) kapunk.

$$\begin{array}{l} z \in \mathbb{R} \text{ tetsz.}, \\ x = 7 - 2z \\ y = 2 + z \\ t = 1 \end{array}$$

A RLA-ból minden megoldás kiolvasható: a szabad paraméter(ek) értéke tetszőleges, a vezéregyeseknek megfelelő ismeretlenekhez pedig egy-egy értékadó egyenlőség tartozik.

Továbbá: (nincs megoldás) $\iff$ (RLA tilos sort tartalmaz).

Tilos sor: egy $(0 \ \dots \ 0 \mid p)$ sor, ahol $p \neq 0$. (Tkp $p = \mathbb{1}$.)

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixsal érdemes dolgozni.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixszal érdemes dolgozni.

Példa:

$$\begin{array}{rcl} -x + y - 3z + 4t & = & -1 \\ 2x - 3y + 7z - 7t & \leq & 1 \\ x + 2z - t & \geq & 6 \end{array}$$

x	y	z	t	$\leq$
-1	1	-3	4	-1
1	-1	3	-4	1
2	-3	7	-7	1
-1	0	-2	1	-6

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixszal érdemes dolgozni.

Példa:

$$\begin{array}{rcllcl} -x + y - 3z + 4t & = & -1 & & \\ 2x - 3y + 7z - 7t & \leq & 1 & & \\ x + 2z - t & \geq & 6 & & \end{array} \quad \begin{array}{c|c} \begin{array}{cccc} x & y & z & t \end{array} & \leq \\ \hline \begin{array}{cccc} -1 & 1 & -3 & 4 \\ 1 & -1 & 3 & -4 \\ 2 & -3 & 7 & -7 \\ -1 & 0 & -2 & 1 \end{array} & \begin{array}{c} -1 \\ 1 \\ 1 \\ -6 \end{array} \end{array}$$

A Gauss-elimináció sajnos itt már nem működik.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixsal érdemes dolgozni.

Példa:

$-x + y - 3z + 4t = -1$	x	y	z	t	$\leq$
$2x - 3y + 7z - 7t \leq 1$	-1	1	-3	4	-1
$x + 2z - t \geq 6$	1	-1	3	-4	1
	2	-3	7	-7	1
	-1	0	-2	1	-6

A Gauss-elimináció sajnos itt már nem működik.

(Sort negatív számmal szorozva az egyenlőtlenség megfordulna.)

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixszal érdemes dolgozni.

Példa:

$$\begin{array}{rcllcl} -x + y - 3z + 4t & = & -1 & & \\ 2x - 3y + 7z - 7t & \leq & 1 & & \\ x + 2z - t & \geq & 6 & & \end{array}$$

	x	y	z	t	$\leq$
$-x + y - 3z + 4t = -1$	-1	1	-3	4	-1
$2x - 3y + 7z - 7t \leq 1$	1	-1	3	-4	1
$x + 2z - t \geq 6$	2	-3	7	-7	1
	-1	0	-2	1	-6

A Gauss-elimináció sajnos itt már nem működik.

(Sort negatív számmal szorozva az egyenlőtlenség megfordulna.)

Ezért olyan módszer a cél, ami elkerüli a negatív számmal szorzást.

Lineáris egyenlőtlenségrendszerek

- ▶ Olyan, mint a lin. egyenletrendszer (BO: ismeretlenek, JO: konstansok), de lehetnek egyenlőtlenségek is.
- ▶ Az egyenlőségek helyettesíthetők két egyenlőtlenséggel.
- ▶ Feltehető, hogy minden egyenlőtlenség $\leq$ típusú.
- ▶ Itt is a kibővített együtthatómátrixszal érdemes dolgozni.

Példa:

$-x + y - 3z + 4t = -1$	x	y	z	t	$\leq$
$2x - 3y + 7z - 7t \leq 1$	-1	1	-3	4	-1
$x + 2z - t \geq 6$	1	-1	3	-4	1
	2	-3	7	-7	1
	-1	0	-2	1	-6

A Gauss-elimináció sajnos itt már nem működik.

(Sort negatív számmal szorozva az egyenlőtlenség megfordulna.)

Ezért olyan módszer a cél, ami elkerüli a negatív számmal szorzást.

Sajnos azonban ez bonyolultabb és fáradtságosabb lesz, mint a GE.

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk.
Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,
  - ▶ pontosan akkor oldható meg, ha az eredeti megoldható,

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,
  - ▶ pontosan akkor oldható meg, ha az eredeti megoldható,
- ▶ Az eliminált rendszer bármely megoldásából megkapható a korábbi rendszer egy megoldása.

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,
  - ▶ pontosan akkor oldható meg, ha az eredeti megoldható,
- ▶ Az eliminált rendszer bármely megoldásából megkapható a korábbi rendszer egy megoldása.
- ▶ A korábbi rendszer megoldásai az elimináltat is megoldják.

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,
  - ▶ pontosan akkor oldható meg, ha az eredeti megoldható,
- ▶ Az eliminált rendszer b mely megoldásából megkapható a korábbi rendszer egy megoldása.
- ▶ A korábbi rendszer megoldásai az elimináltat is megoldják.
- ▶ Az összes változó eliminálása után azonnal látszik, van-e megoldás. (Nincs megoldás $\iff$ tilos sort kapunk.)

Fourier-Motzkin-elimináció áttekintés

- ▶ A FME minden fázisában egy-egy ismeretlent eliminálunk. Az eliminációs lépés után kapott lin. egyenlőtlenségrendszer
  - ▶ nem tartalmazza az eliminált ismeretlent,
  - ▶ pontosan akkor oldható meg, ha az eredeti megoldható,
- ▶ Az eliminált rendszer bármely megoldásából megkapható a korábbi rendszer egy megoldása.
- ▶ A korábbi rendszer megoldásai az elimináltat is megoldják.
- ▶ Az összes változó eliminálása után azonnal látszik, van-e megoldás. (Nincs megoldás $\iff$ tilos sort kapunk.)
- ▶ A megoldásra ugyan nincs az RLA esetén kapotthoz hasonló explicit képlet, de az eredeti rendszer bármely megoldása megkapható úgy, hogy a változóknak az eliminálás fordított sorrendjében adunk értéket.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenségrsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenségrsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenségrsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenségrsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.
- ▶ $x \leq a_i$ ill. $-x \leq b_j$ (azaz $x \geq -b_j$) típusú egyenlőtlenségekből kell x -et eliminálni. (a_i, b_j a többi ismeretlentől is függ.)

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenségrsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.
- ▶ $x \leq a_i$ ill. $-x \leq b_j$ (azaz $x \geq -b_j$) típusú egyenlőtlenségekből kell x -et eliminálni. (a_i, b_j a többi ismeretlentől is függ.)
- ▶ Az eliminálás előtti rendszer pontosan akkor megoldható, ha a 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellett megkívánt $-b_j \leq x \leq a_i$ egyenlőtlenségeknek van közös megoldása.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenség-rsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.
- ▶ $x \leq a_i$ ill. $-x \leq b_j$ (azaz $x \geq -b_j$) típusú egyenlőtlenségekből kell x -et eliminálni. (a_i, b_j a többi ismeretlentől is függ.)
- ▶ Az eliminálás előtti rendszer pontosan akkor megoldható, ha a 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellett megkívánt $-b_j \leq x \leq a_i$ egyenlőtlenségeknek van közös megoldása.
- ▶ Így elimináljuk x -et: A 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellé bevesszük az összes $0 \leq a_i + b_j$ egyenlőtlenséget.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenség-rsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.
- ▶ $x \leq a_i$ ill. $-x \leq b_j$ (azaz $x \geq -b_j$) típusú egyenlőtlenségekből kell x -et eliminálni. (a_i, b_j a többi ismeretlentől is függ.)
- ▶ Az eliminálás előtti rendszer pontosan akkor megoldható, ha a 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellett megkívánt $-b_j \leq x \leq a_i$ egyenlőtlenségeknek van közös megoldása.
- ▶ Így elimináljuk x -et: A 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellé bevesszük az összes $0 \leq a_i + b_j$ egyenlőtlenséget.
- ▶ Az eliminált rendszer megoldásai megegyeznek az elimináció előtti rendszer megoldásaival, ha azokból x -et elhagyjuk.

Az x ismeretlen eliminációja

- ▶ A cél olyan egyenlőtlenség-rsz-t találni, amiben x nem szerepel, de a többi ismeretlen szempontjából ugyanazok a megoldások.
- ▶ Feltehető: x együtthatója $\forall$ egyenlőtlenségben 0 vagy ± 1 .
- ▶ A 0 együtthatós egyenlőtlenségeket megtartjuk.
- ▶ $x \leq a_i$ ill. $-x \leq b_j$ (azaz $x \geq -b_j$) típusú egyenlőtlenségekből kell x -et eliminálni. (a_i, b_j a többi ismeretlentől is függ.)
- ▶ Az eliminálás előtti rendszer pontosan akkor megoldható, ha a 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellett megkívánt $-b_j \leq x \leq a_i$ egyenlőtlenségeknek van közös megoldása.
- ▶ Így elimináljuk x -et: A 0 együtthatós egyenlőtlenségek mellé bevesszük az összes $0 \leq a_i + b_j$ egyenlőtlenséget.
- ▶ Az eliminált rendszer megoldásai megegyeznek az elimináció előtti rendszer megoldásaival, ha azokból x -et elhagyjuk.
- ▶ Az eliminációban használt lépések:
  - (1) sor **pozitív** számmal szorzása,
  - (2) sorcsere,
  - (3) két sor összegének új sorként történő bevétele,
  - (4) **bizonyos, nem csupa** sorok elhagyása.

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
0	-1	-3	-7
-1	-3	0	0
1	4	2	3

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
0	-1	-3	-7
-1	-3	0	0
1	4	2	3
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-7
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-7
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-7

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-7
0	0	3	9
0	0	-1	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	0	3	9
0	0	-1	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	0	3	9
0	0	-1	-4
0	0	1	3
0	0	-1	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	0	1	3
0	0	-1	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	0	1	3
0	0	-1	-4
0	0	0	-1

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Konkrét példa:

x	y	z	$\leq$
0	0	1	3
0	0	-1	-4
0	0	0	-1

Tilos sor: egy $(0 \dots 0 \mid p)$ sor, ahol $p < 0$.

(Ez egy $0 \leq p < 0$ egyenlőtlenségnek felel meg: nincs megoldás.)

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
0	-1	-3	-4
-1	-3	0	0
1	4	2	3

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
0	-1	-3	-4
-1	-3	0	0
1	4	2	3
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
1	2	1	6
1	4	2	3
-1	-3	0	0
0	-1	-3	-4
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	-1	1	6
0	1	2	3
0	-1	-3	-4
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-4

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-4
0	0	3	9
0	0	-1	-1

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	0	3	9
0	0	-1	-1

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	0	3	9
0	0	-1	-1
0	0	1	3
0	0	-1	-1

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	0	1	3
0	0	-1	-1
0	0	0	2

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	0	1	3
0	0	-1	-1
0	0	0	2

Nincs tilos sor, ezért van megoldás.

A z eliminációja előtt $1 \leq z \leq 3$ volt a feltétel, így pl $\boxed{z=1}$ -hez van megoldás.

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$
0	1	2	3
0	-1	1	6
0	-1	-3	-4

Nincs tilos sor, ezért van megoldás.

A z eliminációja előtt $1 \leq z \leq 3$ volt a feltétel, így pl $\boxed{z=1}$ -hez van megoldás.

Ezt behelyettesítve az y eliminációja előtti állapotba $1 \leq y \leq 1$ adódik: $\boxed{y=1}$.

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$	Nincs tilos sor, ezért van megoldás.
1	2	1	6	A z eliminációja előtt $1 \leq z \leq 3$ volt a
1	4	2	3	feltétel, így pl $z=1$ -hez van megoldás.
-1	-3	0	0	Ezt behelyettesítve az y eliminációja előtti
0	-1	-3	-4	állapotba $1 \leq y \leq 1$ adódik: $y=1$.

Ezeket behelyettesítve az x eliminációja előtti állapotba

$-3 \leq x \leq -3$ adódik, így az $x=-3, y=z=1$ megoldást kaptuk,

Fourier-Motzkin elimináció az együtthatómátrixon

$$\left(\begin{array}{c|c} 1 & A_1 \\ \hline -1 & A_{-1} \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right) \mapsto \left(\begin{array}{c|c} 0 & A_x \\ \hline 0 & A_o \end{array} \right), \text{ ahol } A_1 \text{ ill. } A_{-1} \text{ az } 1 \text{ ill. } -1$$

együtthatók utáni sorok, A_x sorait pedig úgy kapjuk, hogy A_1 és A_{-1} sorait az összes lehetséges módon összeadjuk.

(Ha A_1 vagy A_{-1} üres, akkor A_x is 0 sorból áll.)

Nézzünk most egy másik konkrét példát:

x	y	z	$\leq$	Nincs tilos sor, ezért van megoldás.
1	2	1	6	A z eliminációja előtt $1 \leq z \leq 3$ volt a
1	4	2	3	feltétel, így pl $z=1$ -hez van megoldás.
-1	-3	0	0	Ezt behelyettesítve az y eliminációja előtti
0	-1	-3	-4	állapotba $1 \leq y \leq 1$ adódik: $y=1$.

Ezeket behelyettesítve az x eliminációja előtti állapotba

$-3 \leq x \leq -3$ adódik, így az $x=-3, y=z=1$ megoldást kaptuk,

de bármely más megoldást is megkaphattunk volna ugyanezzel a módszerrel. (És amit a módszerrel kapunk, az biztosan megoldás.)

A lineáris egyenlőtlenségrendszer mátrixszorzatos alakja

Írjuk fel egy lineáris egyenlőtlenségrendszer kibővített együtthatómátrixát!

$$\begin{array}{rcl} -x_1 + x_2 - 3x_3 & \leq & 1 \\ 2x_1 - 3x_2 + 7x_3 & \leq & 1 \\ x_1 + 2x_3 & \leq & 6 \end{array} \quad \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 1 & -3 & 1 \\ 2 & -3 & 7 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 6 \end{array} \right) = (A|b)$$

A lineáris egyenlőtlenségrendszer mátrixszorzatos alakja

Írjuk fel egy lineáris egyenlőtlenségrendszer kibővített együtthatómátrixát!

$$\begin{array}{rcl} -x_1 + x_2 - 3x_3 & \leq & 1 \\ 2x_1 - 3x_2 + 7x_3 & \leq & 1 \\ x_1 + 2x_3 & \leq & 6 \end{array} \quad \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 1 & -3 & 1 \\ 2 & -3 & 7 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 6 \end{array} \right) = (A|b)$$

Az $x = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}$ oszlopvektor segítségével az eredeti egyenlőtlenségrendszer röviden $Ax \leq b$ alakban írható fel:

$$\begin{pmatrix} -1 & 1 & -3 \\ 2 & -3 & 7 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} \leq \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 6 \end{pmatrix}$$

A lineáris egyenlőtlenségrendszer mátrixszorzatos alakja

Írjuk fel egy lineáris egyenlőtlenségrendszer kibővített együtthatómátrixát!

$$\begin{array}{rcl} -x_1 + x_2 - 3x_3 & \leq & 1 \\ 2x_1 - 3x_2 + 7x_3 & \leq & 1 \\ x_1 + 2x_3 & \leq & 6 \end{array} \quad \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 1 & -3 & 1 \\ 2 & -3 & 7 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 6 \end{array} \right) = (A|b)$$

Az $x = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}$ oszlopvektor segítségével az eredeti

egyenlőtlenségrendszer röviden $Ax \leq b$ alakban írható fel:

$$\begin{pmatrix} -1 & 1 & -3 \\ 2 & -3 & 7 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} \leq \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 6 \end{pmatrix}$$

Azt vizsgáljuk a továbbiakban, hogy a Fourier-Motzkin elimináció során a kibővített együtthatómátrixon végzett sorműveletek minek felelnek meg mátrixterminológiában.

A mátrixszorzás egy érdekes tulajdonsága

Nézzünk meg közelebbről egy mátrixszorzást:

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 & 8 & 1 & 14 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 5 & 7 & 1 & 10 \end{pmatrix}$$

A mátrixszorzás egy érdekes tulajdonsága

Nézzünk meg közelebbről egy mátrixszorzást:

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 & 8 & 1 & 14 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 5 & 7 & 1 & 10 \end{pmatrix}$$

Megf: (1) Az AB mátrix i -dik sora a B mátrix sorainak **lineáris kombinációja** (alkalmas együtthatókkal vett szorzatainak összege). A szóban forgó együtthatók az A mátrix i -dik sorában találhatóak.

A mátrixszorzás egy érdekes tulajdonsága

Nézzünk meg közelebbről egy mátrixszorzást:

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 & 8 & 1 & 14 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 5 & 7 & 1 & 10 \end{pmatrix}$$

Megf: (1) Az AB mátrix i -dik sora a B mátrix sorainak **lineáris kombinációja** (alkalmas együtthatókkal vett szorzatainak összege). A szóban forgó együtthatók az A mátrix i -dik sorában találhatóak.
(2) Hasonlóan, az AB j -dik oszlopa az A oszlopainak az a lineáris kombinációja, aminek együtthatói a B j -dik oszlopában vannak.

A mátrixszorzás egy érdekes tulajdonsága

Nézzünk meg közelebbről egy mátrixszorzást:

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 & 8 & 1 & 14 \\ 0 & 3 & 1 & 1 \\ 5 & 7 & 1 & 10 \end{pmatrix}$$

Megf: (1) Az AB mátrix i -dik sora a B mátrix sorainak **lineáris kombinációja** (alkalmas együtthatókkal vett szorzatainak összege). A szóban forgó együtthatók az A mátrix i -dik sorában találhatóak.
(2) Hasonlóan, az AB j -dik oszlopa az A oszlopainak az a lineáris kombinációja, aminek együtthatói a B j -dik oszlopában vannak.

Köv: A v sorvektor tehát pontosan akkor lineáris kombinációja az A mátrix sorainak, ha $v = yA$ alkalmas y sorvektorra.

A Farkas-lemma

A Fourier-Motzkin elimináció során kapott bármely mátrix sorait az eredeti (kibővített) együtthatómátrix bizonyos sorainak lineáris kombinációjaként (azaz nemnegatív együtthatókkal vett összegeként) kapjuk. Az alábbi tétel azt a tényt fogalmazza meg, hogy ha a Fourier-Motzkin elimináció nem tilos sorral ér véget, akkor az eredeti lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldható.

A Farkas-lemma

A Fourier-Motzkin elimináció során kapott bármely mátrix sorait az eredeti (kibővített) együtthatómátrix bizonyos sorainak lineáris kombinációjaként (azaz nemnegatív együtthatókkal vett összegeként) kapjuk. Az alábbi tétel azt a tényt fogalmazza meg, hogy ha a Fourier-Motzkin elimináció nem tilos sorral ér véget, akkor az eredeti lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldható.

Farkas-lemma: Az $Ax \leq b$ lineáris egyenlőtlenségrendszer pontosan akkor megoldható, ha nem kaphatunk tilos sort, azaz ha nincs olyan nemnegatív y sorvektor, amire $yA = 0$ és $yb < 0$.

(Itt az első 0 sorvektor, a második skalár.)

Formulával: $(\exists x : Ax \leq b) \iff (\nexists y \geq 0 : yA = 0, yb < 0)$ $\square$

A Farkas-lemma

A Fourier-Motzkin elimináció során kapott bármely mátrix sorait az eredeti (kibővített) együtthatómátrix bizonyos sorainak lineáris kombinációjaként (azaz nemnegatív együtthatókkal vett összegeként) kapjuk. Az alábbi tétel azt a tényt fogalmazza meg, hogy ha a Fourier-Motzkin elimináció nem tilos sorral ér véget, akkor az eredeti lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldható.

Farkas-lemma: Az $Ax \leq b$ lineáris egyenlőtlenségrendszer pontosan akkor megoldható, ha nem kaphatunk tilos sort, azaz ha nincs olyan nemnegatív y sorvektor, amire $yA = 0$ és $yb < 0$.

(Itt az első 0 sorvektor, a második skalár.)

Formulával: $(\exists x : Ax \leq b) \iff (\nexists y \geq 0 : yA = 0, yb < 0)$ $\square$

Megj: A Farkas-lemma nem ad módszert a megoldás (vagy a tilos sor) keresésére. Erre a Fourier-Motzkin-elimináció alkalmas, ahogy ezt korábban láttuk: ha a FM-elimináció után nincs tilos sor, akkor az eliminálás fordított sorrendjében választott értékadásokkal mindig megoldást kapunk, és minden megoldás megkapható így.

A Farkas-lemma

A Fourier-Motzkin elimináció során kapott bármely mátrix sorait az eredeti (kibővített) együtthatómátrix bizonyos sorainak lineáris kombinációjaként (azaz nemnegatív együtthatókkal vett összegeként) kapjuk. Az alábbi tétel azt a tényt fogalmazza meg, hogy ha a Fourier-Motzkin elimináció nem tilos sorral ér véget, akkor az eredeti lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldható.

Farkas-lemma: Az $Ax \leq b$ lineáris egyenlőtlenségrendszer pontosan akkor megoldható, ha nem kaphatunk tilos sort, azaz ha nincs olyan nemnegatív y sorvektor, amire $yA = 0$ és $yb < 0$.

(Itt az első 0 sorvektor, a második skalár.)

Formulával: $(\exists x : Ax \leq b) \iff (\nexists y \geq 0 : yA = 0, yb < 0)$ $\square$

Megj: A Farkas-lemma nem ad módszert a megoldás (vagy a tilos sor) keresésére. Erre a Fourier-Motzkin-elimináció alkalmas, ahogy ezt korábban láttuk: ha a FM-elimináció után nincs tilos sor, akkor az eliminálás fordított sorrendjében választott értékadásokkal mindig megoldást kapunk, és minden megoldás megkapható így. Bár az FM-elimináció véges sok lépést igényel, a gyakorlatban nem alkalmazható, mert reménytelenül nagy a lépésszáma.

Mit tanultunk ma?

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.
- ▶ Negatív számmal szorzás megfordítja az egyenlőtlenséget, ezért a Gauss-elimináció itt nem működik.

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.
- ▶ Negatív számmal szorzás megfordítja az egyenlőtlenséget, ezért a Gauss-elimináció itt nem működik.
- ▶ Fáradságosabb ezért egy x változó eliminálása: a x -et tartalmazó egyenlőtlenségeket átírjuk x -re vonatkozó alsó- és felső becslésekre, majd az így kapott összes alsó-felső becslés párra felírjuk a közbezárt x miatt fennálló egyenlőtlenséget. (Az x -et nem tartalmazó egyenlőtlenségeket is megtartjuk.)

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.
- ▶ Negatív számmal szorzás megfordítja az egyenlőtlenséget, ezért a Gauss-elimináció itt nem működik.
- ▶ Fáradságosabb ezért egy x változó eliminálása: a x -et tartalmazó egyenlőtlenségeket átírjuk x -re vonatkozó alsó- és felső becslésekre, majd az így kapott összes alsó-felső becslés párra felírjuk a közbezárt x miatt fennálló egyenlőtlenséget. (Az x -et nem tartalmazó egyenlőtlenségeket is megtartjuk.)
- ▶ Ha tilos sor adódik, akkor nincs megoldás. Ha az összes ismeretlen eliminálása után sem kapunk tilos sort, akkor az eliminálás fordított sorrendjében történő értékadással bármely megoldást megkaphatunk.

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.
- ▶ Negatív számmal szorzás megfordítja az egyenlőtlenséget, ezért a Gauss-elimináció itt nem működik.
- ▶ Fáradságosabb ezért egy x változó eliminálása: a x -et tartalmazó egyenlőtlenségeket átírjuk x -re vonatkozó alsó- és felső becslésekre, majd az így kapott összes alsó-felső becslés párra felírjuk a közbezárt x miatt fennálló egyenlőtlenséget. (Az x -et nem tartalmazó egyenlőtlenségeket is megtartjuk.)
- ▶ Ha tilos sor adódik, akkor nincs megoldás. Ha az összes ismeretlen eliminálása után sem kapunk tilos sort, akkor az eliminálás fordított sorrendjében történő értékadással bármely megoldást megkaphatunk.
- ▶ A Farkas-lemma szerint pontosan akkor van megoldás, ha semmiképp sem kapható tilos sor.

Mit tanultunk ma?

- ▶ Lineáris egyenlőtlenségrendszerek mindig átírhatók csupa „változók lin komb-ja $\leq$ konstans” típusú egyenlőtlenségre.
- ▶ Negatív számmal szorzás megfordítja az egyenlőtlenséget, ezért a Gauss-elimináció itt nem működik.
- ▶ Fáradságosabb ezért egy x változó eliminálása: a x -et tartalmazó egyenlőtlenségeket átírjuk x -re vonatkozó alsó- és felső becslésekre, majd az így kapott összes alsó-felső becslés párra felírjuk a közbezárt x miatt fennálló egyenlőtlenséget. (Az x -et nem tartalmazó egyenlőtlenségeket is megtartjuk.)
- ▶ Ha tilos sor adódik, akkor nincs megoldás. Ha az összes ismeretlen eliminálása után sem kapunk tilos sort, akkor az eliminálás fordított sorrendjében történő értékadással bármely megoldást megkaphatunk.
- ▶ A Farkas-lemma szerint pontosan akkor van megoldás, ha semmiképp sem kapható tilos sor.

Viszontlátásra!